Številka: 14-1/2026/14
Naš znak: 01002
Datum: 15.10.2026

Agencija za energijo izdaja na podlagi alineje (d) osmega odstavka 9. člena Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L, št. 197, z dne 25. 7. 2015, str. 24) v povezavi s prvim odstavkom 55. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 38/24 in 47/25 – ZOEE-A) in na podlagi vloge družbe ELES, d. o. o., operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar, za odobritev predloga za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in druge potrebne ureditve v sodelovanju z zadevnimi IOTEE naslednjo

O D L O Č B O

1. Predlog za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in druge potrebne ureditve v sodelovanju z zadevnimi imenovanimi operaterji trga z električno energijo (IOTEE) za trgovalno območje Slovenije v skladu s 45. in 57. členom Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernice za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti **se odobri.** Predlog je kot Priloga 1 sestavni del te odločbe.

2. Družba ELES, d. o. o., operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana, je dolžan zagotoviti nediskriminatoren dostop vsem imenovanim operaterjem trga z električno energijo (IOTEE) na trgovalnem območju Slovenije pri izvajanju storitve spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva.

3. V postopku izdaje te odločbe niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je z odločbo št. 14-3/2023/11 z dne 11. 12. 2023 družbo BSP Energetska Borza d.o.o., Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju BSP), določila kot Imenovani operater trga z električno energijo za izvajanje spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva na trgovalnem območju Republike Slovenije (v nadaljevanju IOTEE), in sicer za nedoločen čas.

V letu 2025 je agencija na podlagi podanih vlog družbi Nord Pool European Market Coupling Operator AS (v nadaljevanju Nord Pool) ter HRVATSKA BURZA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o. (v nadaljevanju CROPEX) seznanila, da lahko začneta vzpostavljati pogoje za spajanje trgov za dan vnaprej in znotraj dneva na trgovalnem območju Republike Slovenije kot izvajalec storitev IOTEE na podlagi »passportinga«.

Družba ELES, d. o. o., operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ELES), je kot sistemski operater z dopisom št. 3.1.3.-18/2024-120/790/BS z dne 13. 1. 2026 agenciji

posredoval vlogo za odobritev predloga dokumenta za vzpostavitev ureditve z več kot enim operaterjem trga električne energije (v nadaljevanju MNA), ki omogoča več kot enemu IOTEE opravljanje storitve sočasnega trgovanja in dodeljevanja prenosnih zmogljivosti med trgovalnimi območji in drugih potrebnih ureditev za obdobje trgovanja znotraj dneva in dan vnaprej na trgovalnem območju Slovenije v skladu z alinejo (d) osmega odstavka 9. člena in v povezavi s 45. ter 57. členom Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernice za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (v nadaljevanju uredba CACM). Predlog MNA namreč mora omogočati, da ELES in IOTEE v postopkih spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva zagotavljajo potrebne podatke in finančna kritja za takšno ureditev. Hkrati pa mora predlog MNA omogočati, da se vanj vključijo dodatni IOTEE, ki niso sodelovali pri pripravi predloga MNA.

Predlog MNA je ELES pripravljal v sodelovanju z imenovanim IOTEE in dvema t. i. »passporting« IOTEE:
- **BSP** Energetska Borza d.o.o., Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana,
- **Nord Pool** European Market Coupling Operator AS, Lilleakerveien 2A, 0283 Oslo, Norway in
- **Cropex**, HRVATSKA BURZA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o., Slavonska avenija 6/A, 10000 Zagreb, Croatia.

V skladu s prvim odstavkom 45. člena uredbe CACM sistemski operaterji prenosnih omrežij na trgovalnih območjih, na katerih je določen več kot en IOTEE in/ali več kot en IOTEE opravlja storitve trgovanja, oblikujejo predlog za dodeljevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in druge potrebne ureditve za takšna trgovalna območja, da se zagotovi, da ustrezni sistemski operaterji prenosnih omrežij in IOTEE zagotovijo potrebne podatke in finančno kritje za takšne ureditve. Te ureditve morajo omogočati, da se vanje vključijo dodatni sistemski operaterji prenosnih omrežij in IOTEE. Uredba CACM v 57. členu določa enako obveznost v zvezi s standardiziranim spajanjem trgov znotraj dneva, medtem ko se 45. člen uredbe CACM nanaša na spajanje trgov za dan vnaprej.

Predlog MNA je treba predložiti ustreznim nacionalnim regulativnim organom[1] v odobritev v štirih mesecih po tem, ko je v skladu z drugim odstavkom 45. člena in drugim odstavkom 57. člena uredbe CACM več kot en IOTEE imenovan in/ali pooblaščen za opravljanje storitev trgovanja na trgovalnem območju.

V skladu z (j) alinejo prvega odstavka 7. člena uredbe CACM se morajo IOTEE v skladu s 45. in 57. členom uredbe CACM uskladiti s sistemskim operaterjem, da bi vzpostavili ureditve, ki vplivajo na več kot enega IOTEE znotraj tega trgovalnega območja, IOTEE pa morajo izvajati spajanje trga za dan vnaprej in/ali spajanje trgov znotraj dneva v skladu z dogovorjenimi ureditvami.

Sistemski operaterji morajo dalje v skladu z (d) alinejo drugega odstavka 8. člena Uredbe CACM vzpostaviti pravila za dodeljevanje zmogljivosti v območju navzkrižnega trgovanja in druga pravila v skladu s 45. in 47. členom uredbe CACM.

Usklajenost predloga MNA z IOTEE

Vloga ELES z dne 12. 1. 2026 je zajemala predlog MNA, kot ga predvidevata 45. in 57. člen uredbe CACM ter opis izvedenih postopkov skupne priprave predloga MNA z vsemi IOTEE. V obrazložitvi vloge MNA je ELES navedel, da se je v času trajanja postopka priprave MNA poleg družb BSP in Nord Pool, ki ji je bilo v skladu s petim odstavkom 4. člena uredbe CACM 9. 4. 2025 s strani agencije odobreno delovanje za t. i. »passporting« IOTEE za izvajanje

1 V Sloveniji je to Agencija za energijo

storitev spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva na trgovalnem območju Slovenije, vključila v postopek tudi družba CROPEX, ki ji je bilo v skladu s petim odstavkom 4. člena uredbe CACM 19. 11. 2025 s strani agencije odobreno delovanje za t. i. »passporting« IOTEE za izvajanje storitev spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva na trgovalnem območju Slovenije. Posredovani predlog MNA je bil oblikovan z vsemi IOTEE, vendar je zajemal del vsebine, v katerem ni bilo popolne skladnosti predloga MNA med IOTEE. Neusklajena vsebina iz 8. točke 3. člena predloga MNA je namreč vključevala določbo, ki je družbi BSP posredno z uporabo prvega odstavka 81. člena uredbe CACM omogočala oprostitev plačila za evidentiranje zaprtih pogodb iz 2. alineje prvega odstavka 95. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21 in 47/25, v nadaljevanju ZOEE). Navedba te določitve ni bila sprejemljiva za druga dva IOTEE, čeprav prvi odstavek 81. člena uredbe CACM dopušča ureditev prenosa določenih nalog IOTEE na tretje osebe.

V postopku zahtevka presoje uporabe te določbe v predlogu MNA, ki ga je ELES naslovil na agencijo in na pristojno ministrstvo, je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo z dopisom št. 360-48/2022-2430-563 z dne 2. 3. 2026 potrdilo razlago uporabe 95. člena ZOEE ter neposredno uporabo 81. člena uredbe CACM, ki omogoča energetski borzi (v danem primeru družbi BSP), da ni potreb po določitvi nacionalnih zakonskih opredelitev in da lahko energetske borze »tržnega zastopnika« (ang. Shipping Agent/SA) ali »osrednje stranke« (ang. Clearing Counter Party/CCP), ki delujejo na trgovalnem območju Slovenije, delegirajo na druge družbe. V primeru energetske borze BSP na družbo European Commodity Clearing AG (ECC).

ELES je agenciji 11. 5. 2026 predložil novi predlog MNA, ki pa ponovno ni bil usklajen med posameznimi IOTEE, pripombe pa so se nanašale na dodatno odprte vsebine MNA. Neusklajen je ostal tretji odstavek 11. člena MNA ter osmi odstavek 13. člena MNA. Pripombe so se nanašale na potrebo po jasnejši metodologiji določitve referenčne cene v primeru »*full decouplinga*« (predlog v tretjem odstavku 11. člena predloga MNA) in jasnejšo ureditev izjemnih primerov (npr. višje sile, tehnične napake, itd.) pri določbah o zavezujoči nominaciji (13. člen predloga MNA).

Zato je agencija z dopisom z dne 24. 6. 2026 ELES predlagala, da neusklajene vsebine ponovno obravnava in da morajo biti rešitve v primeru popolne odpovedi tržnih mehanizmov (»*full decoupling*«) jasne. Agencija je tako predlagala, da se v predlog MNA vključi konkretni postopek za izračun referenčne cene za primere popolne odpovedi tržnih mehanizmov, da se zagotovijo stabilni pogoji, ki bi zmanjšali možnost fragmentacije trga in nelikvidnosti. Hkrati je agencija za ureditev osmega odstavka 13. člena predloga MNA podala stališče, da navedena predlagana sprememba vzpostavlja absolutno in nepreklicno veljavnost tržnih rezultatov, kar onemogoča preklic očitno napačnih transakcij in ignorira tehnične napake ali višjo silo ter ne predvideva nobenih izjem za primere npr. višje sile (npr. večji kibernetski napad), dokazanih tehničnih in programskih napak v samem algoritmu, izrednih sistemskih zlomov itd.

ELES in IOTEE so predloge agencije obravnavali in se med seboj uskladili v dopolnilu 11. člena predloga MNA, ki določa referenčno ceno v primeru »*full decouplinga*« in to na način, da predlog MNA določa količinsko tehtano povprečje cen IOTEE znotraj slovenskega trgovalnega območja ter da ELES tako določeno referenčno ceno objavi in uporablja za izvajanje svojih regulativnih, nadzornih, poročevalskih in drugih zakonsko določenih obveznosti. V zvezi z urejanjem višje sile (npr. večji kibernetski napad, dokazanih tehničnih in programskih napak v samem algoritmu, izrednih okoliščin itd.) v osmem odstavku 13. člena predloga MNA je ELES presodil, da se uveljavijo enotne rešitve po tem, ko bo končana obravnava na evropski ravni v okviru Market Coupling Steering Commitee (MCSC), ki je osrednji usmerjevalni odbor za spajanje trgov in združuje tako vključene IOTEE v predlog MNA kot tudi druge IOTEE v EU. V prihodnje oblikovana enotna rešitev urejanja

višje sile bo neposredno vplivala na izvajanje operativnih procesov iz predloga MNA. Predlog ELES upošteva ključne pripombe in predloge agencije, podane za preoblikovanje 11. in 13. člena predloga MNA. S predlogom osmega odstavka 13. člena predloga MNA so se strinjali tudi vsi IOTEE. Tako bi v primeru kakršnih koli neskladij ali neusklajenosti med nominacijami, ki jih predložijo različne IOTEE oziroma za njih pooblaščene tretje osebe, prevladale nominacije, izpeljane iz potrjenih tržnih dogovorov. Vsi nadomestni ali popravni ukrepi, ki se uporabijo na nacionalni ravni, bodo na podlagi predloga MNA zagotovili usklajenost s temi rezultati in bodo vodili do preklica ali razveljavitve teh transakcij.

ELES je agenciji 9. 10. 2026 predložil končni predlog MNA (v angleškem besedilu - »*Proposal for Multiple NEMO Arrangement (MNA) for the Slovenian bidding zone in accordance with Article 45 and Article 57 of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a Guideline on Capacity Allocation and Congestion Management, 8 October 2026*«), ki zajema poenotena stališča vseh IOTEE.

Vsebinska presoja predloga MNA

Agencija po vsebinski presoji predloga MNA ugotavlja, da je strukturiran v tri osrednja poglavja, ki obsegajo uvod s splošnimi načeli dogovora med IOTEE in družbo ELES, poglavje s postopki spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva ter poglavje z zavezami družbe ELES glede preglednosti MNA ter uporabo jezika. Uvodni del pojasnjuje namen in področje uporabe tega dogovora med ELES in IOTEE, uporabljene pravne podlage iz uredbe CACM ter definira specifične strokovne izraze. Poglavje o spajanju trgov za dan vnaprej in spajanjem trgov znotraj dneva zajema pravila izmenjave podatkov med ELES in IOTEE, kjer je upoštevano tudi določilo iz 81. člena uredbe CACM o pravici prenosa nalog na eno ali več tretjih oseb. Drugo poglavje zajema potrebne postopke in posledice za ELES in IOTEE, ki so predvideni, če nastopijo delne ali popolne odpovedi tržnih mehanizmov pri spajanju trga, postopke določitve referenčne cene za trgovalno območje Slovenije, ko deluje več IOTEE, postopke poravnave (kliringa) med udeleženci trga ter vloge tržnih zastopnikov (ang. »Shipping Agent/SA«) in osrednje stranke (ang. »Clearing Counter Party/CCP«). Predlog MNA omogoča tri ravni poravnave trgovskih poslov, in sicer med vozlišči, med conami in med trgovalnimi območji, kjer so vključeni tržni zastopniki (ang. Shipping Agent/SA). Tem pa je omogočena nominacija za čezmejne posle za t. i. »fizične posle« kot za »finančne transakcije«. Možnost izvajanja tega predloga neposredno prispeva k uresničevanju ključnih ciljev iz 3. člena uredbe CACM, saj spodbuja učinkovito konkurenco na področju proizvodnje, trgovanja in dobave elektrike, zagotavlja obratovalno varnost, optimizira izračun in dodeljevanje zmogljivosti, ustvarja enake konkurenčne pogoje ter zagotavlja splošno razpoložljivost zmogljivosti na vseh trgovalnih območjih.

Agencija dalje ugotavlja, da so s predlogom MNA zasledovani tudi drugi cilji iz 3. člena uredbe CACM in to na področju:

- spodbujanja učinkovite konkurence pri proizvodnji električne energije, trgovanju z njo in njeni dobavi, saj bodo z izvajanjem MNA omogočeno delovanje več IOTEE na trgovalnem območju Slovenije, s čimer se spodbuja konkurenca pri proizvodnji, trgovanju in dobavi električne energije;
- zagotavljanje obratovalne sigurnosti, saj uporaba osrednje točke za izmenjavo podatkov - CORE Central Interface Point (CORE CIP) za postopke pred in po spajanju trgov zmanjšuje tveganja morebitnih napak in s tem zagotavlja ELES obratovalno sigurnost. Z enotno vstopno točko za podatke so zagotovljeni navzkrižni postopki, ki v primeru izpada enega IOTEE omogočajo, da drugi IOTEE avtomatsko prevzame vlogo rezerve (ang. backup), s čimer se zagotavlja kontinuiteta procesa. S tem, ko se uporabljajo ustrezni podatki, je zagotovljeno zanesljivo obratovanje prenosnega sistema. Preprečena so tudi nenadna sistemska odstopanja, ki bi lahko nastala zaradi odpovedi delovanj posameznih IOTEE;

- optimiziranja izračunavanja in dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, saj predlog MNA omogoča učinkovito upoštevanje več IOTEE na trgovalnem območju Slovenije, ne da bi pri tem oviral postopke izračuna in dodeljevanja prenosnih zmogljivosti med sosednjimi trgovalnimi območji. ELES je ob sprejetju tega predloga MNA vključen v dve regiji za izračun zmogljivosti (CCR): Core in Italy North. Za izvajanje postopkov v zvezi z enotnim trgom z električno energijo za dan vnaprej in znotraj dneva ELES uporablja regionalno orodje za usklajeno izračunavanje zmogljivosti (CCCt), v katerega so vključene vse slovenske meje, vključno z italijansko mejo kot zunanjo mejo. V skladu s tretjim odstavkom 15. člena uredbe CACM je načrtovana prihodnja združitev zgoraj navedenih regij za izračun zmogljivosti v eno samo regijo za izračun zmogljivosti, ki ne predstavlja ovire za nadaljnje izvajanje MNA;
- zagotavljanje pravične in nediskriminatorne obravnave sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, IOTEE, ACER, regulativnih organov in udeležencev na trgu: ELES je predlog rešitev pripravljal v sodelovanju z zadevnimi IOTEE, da je dosežena pravična, pregledna in stroškovno učinkovita ureditev za več IOTEE, ki usklajujejo interese udeležencev na trgu ter spodbujajo konkurenco med IOTEE na trgovalnem območju Slovenije. Rešitve so univerzalne in omogočajo morebitno nadaljnjo vključitev drugih IOTEE;
- zagotavljanje in spodbujanje preglednosti ter zanesljivosti informacij z izmenjavo podatkov med družbo ELES in IOTEE, ki je urejena z uporabo osrednje točke za prenos podatkov – CORE Central Interface Point (CORE CIP) za obe storitvi spajanja trgov (za dan vnaprej in znotraj dneva) zagotavlja možnost, da lahko vsak IOTEE dostopa do informacij o čezmejnih prenosnih zmogljivostih območij ter njihovih omejitvah pri dodeljevanja. S tem je zagotovljena preglednost informacij;
- upoštevanje potrebe po poštenem in urejenem trgu ter poštenem in urejenem oblikovanju cen. MNA uporablja funkcijo koordiniranega povezovanja trgov, imenovanega kot MCO (ang. Market Coupling Operator), ki je skupen vsem IOTEE in označuje nabor nalog in tehničnih postopkov, ki omogočajo hkratno ujemanje ponudb za nakup in prodajo električne energije ter dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti med različnimi trgovalnimi območji. S tem je zagotovljena enakovredna obravnava tržnih procesov in enotno oblikovanje cen na posameznem trgovalnem območju. Del procesa so še v predlogu MNA opisane rešitve za primere odpovedi tržnih mehanizmov (delnih ali popolnih), ki prav tako omogočajo pošteno in urejeno oblikovanje cen;
- ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za IOTEE in zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji. Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev MNA zagotavlja pošteno in enako obravnavo vseh IOTEE v okviru operativnih procesov ter omogoča sodelovanje posameznega IOTEE v posameznih procesih spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva pod enakimi pogoji. Predlagane rešitve je mogoče razširiti na morebitne dodatne IOTEE, ki bodo izvajali vlogo spajanja trgov za dan vnaprej ali znotraj dneva ne glede na meje, za katere ELES omogoča čezmejno dostop do sosednjih trgovalnih območij.

Agencija glede na vse navedeno ugotavlja, da je predlog MNA v skladu z določbami uredbe CACM, zato je odobrila predlog MNA, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

V skladu z določbama prvega odstavka 45. člena in prvega odstavka 57. člena uredbe CACM mora sistemski operater omogočati, da se v ureditev po predlogu MNA vključijo dodatni sistemski operaterji in IOTEE, zato je agencija odločila, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.
V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, zato je v skladu s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE, 3/22 – ZDeb in 85/25) odločeno, kot izhaja iz 3. točke izreka te odločbe.

PRAVNI POUK:
Zoper to odločbo ni pritožbe v skladu s prvim odstavkom 68. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 38/24 in 47/25 - ZOEE-A). Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali na zunanjih oddelkih upravnega sodišča glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvirniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 - odl. US, 19/15 - odl. US, 30/16, 10/17 - ZPP-E, 11/18 - ZIZ-L, 35/18 - odl. US in 204/21) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.

mag. Duška Godina

REPUBLIKA SLOVENIJA
NOSILEC JAVNEGA POOBLASTILA
1
MARIBOR
AGENCIJA ZA ENERGIJO

E-žig ustvarjen za:
Agen-RS.si
Duška Godina

Napredni e-žig s kvalificiranim potrdilom
Izmetnik potrdila: mSign
Datum e-žiga: 15.10.2026
Potek veljavnosti potrdila: 04.04.2030

Priloga 1:
- Proposal for Multiple NEMO Arrangement (MNA) for the Slovenian bidding zone in accordance with Article 45 and Article 57 of the Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a Guideline on Capacity Allocation and Congestion Management, 8 October 2026

Vročiti – osebna vročitev po ZUP:

ELES, d. o. o., operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana, z napotilom, da z vsebino te odločbe seznani vse IOTEE